

ANALIZA FACTORILOR NATURALI, CARE INFLUENȚEAZĂ MODIFICĂRILE STRUCTURALE ALE COMPLEXULUI AGROINDUSTRIAL DIN REGIUNEA CERNĂUȚI

Veronika HRYTSKU

Cuvinte cheie: factori naturali, activități economice, complexe agricole.

Mots clé: facteurs naturels, activités économiques, complexes agricoles.

L'analyse des facteurs naturels, qui influencent les modifications structurales du complexe agro-industriel de la région Cernauti. L'étude des facteurs naturels qui ont influencé la structure du complexe agroindustriel (CAI), son optimisation future représentent un problème actuel, qui mérite d'être analysé. Ayant une surface de seulement 8,1 milliers km², CAI se caractérise par une grande diversité des conditions et des ressources naturelles. En ce qui concerne la région Cernăuți, les complexes naturels actuels se composent de paysages spécifiques modifiés de plaine, pré-montagneux et montagneux.

Le développement CAI a conduit à l'intensification de certaines activités appartenant au domaine des constructions agroindustrielles et énergétique, fait qui a déterminé l'augmentation du nombre et de la densité de la population. Ce développement a eu comme effet l'augmentation de la pression anthropogène sur les complexes naturels dans leur ensemble.

L'aire analysée est influencée par des mouvements séismiques qui, pendant certaines périodes, contribuent à l'intensification des glissements de terrain, surtout dans les régions montagneuses comme Nemcici, Plosca, etc.

Une contribution importante dans la modification du relief est apportée par l'industrie minière, par l'exploitation des matériaux de construction à Crasnoilsc, Hotin ou dans les vallées des rivières Prut et Nistru.

Un facteur important pour le développement de la production agricole est représenté par les sources agricoles et climatiques. Elles correspondent à des zones agricoles et climatiques différentes, déterminées par la température, la quantité de précipitations, les vents dominants, l'épaisseur et la durée de la couche de neige, la profondeur à laquelle le sol gèle, la durée des périodes sans gel et des périodes végétatives, etc. Parmi les facteurs qui influencent les activités économiques de CAI, les plus importants sont les sécheresses, les vents secs et les pluies abondantes, qui ont une cyclicité de 3-4 ans. Afin de réduire l'influence négative des précipitations sur l'environnement, on a régularisé la plupart des rivières de la zone montagnaise, on a consolidé leurs bords, on a construit des écluses sur les cours supérieurs.

En conclusion, les activités économiques continuent à agir sur l'environnement, mais on doit essayer de limiter ces transformations de l'environnement.

Cercetarea factorilor naturali, care influențează modificările structurale ale complexului agroindustrial (CAI), a căilor de optimizare în perspectivă cu scopul funcționării mai eficiente a producției agrare este o sarcină importantă a contemporaneității.

Ocupând cea mai mică suprafață (8,1 mii km²) dintre toate regiunile administrative ale Ucrainei, ținutul se caracterizează printr-o mare diversitate de condiții naturale și resurse. Pentru regiunea Cernăuți, complexe naturale actuale se compun din lanșafturi specifice, modificate: de șes, premuntoase și muntoase. În totalitatea influenței lor asupra modificărilor structurale în activitatea de ansamblu din domeniul agroindustrial, inclusiv organizarea teritorială, pe domenii și specializarea CAI, cea mai mare importanță o au modificările proprietăților genetice ale componentelor naturii, intensitatea și tendințele acestora.

Dezvoltarea CAI depinde de modificarea structurii resurselor naturale, precum și de activitatea economică a populației. Acest din urmă factor a căpătat o importanță aparte în perioada postbelică, sub influența activităților intense în domeniul construcțiilor industriale și energetice, intensificarea activităților agroindustriale, creșterea numărului și densității populației. Toate aceste activități au creat o presiune antropogenă asupra complexelor naturale în ansamblu. La rezultatul acestor influențe, unii parametri ai componentelor naturii, limitele și arealul zonelor naturale au cunoscut anumite schimbări. Astfel, teritoriul regiunii se află în zona unei activități seismice relativ dinamice, intensitatea cutremurelor nefiind mai mare de 6 grade pe scara Richter, iar frecvența de 50 cutremure pe an. În anumite perioade acțiunea proceselor endogene duce la intensificarea alunecărilor de teren, provocând micromodificări ale reliefului. Printre particularitățile reliefului, care joacă un rol restrictiv în dezvoltarea CAI (în primul rând în agricultură, transporturi și comunicații), se numără alunecările de teren de mare amploare. Astfel în anumite perioade, unele legate și de activitățile seismice puternice, scade accesibilitatea în unele zone montane cum ar fi ținuturile Nemcici, Plosca etc.

În regiunea analizată, practic lipsește industria minieră, care ar influența substanțial microrelieful. O influență la scară locală asupra reliefului o exercită însă exploatarea materialelor de construcție din zonele Crasnoilsc, Hotin, zona de șes din văile râurilor Prut și Nistru. De aceea, activitățile de protecție a mediului pentru asigurarea unor modificări pozitive în orografia ținutului presupun în primul rând construcția unor drenaje în condițiile hidro-geologice complicate ale zonei premuntoase cu scopul preîntâmpinării alunecărilor; prevenirii tehnice a combaterii stagnării apelor în teitoriu.

Foarte favorabil pentru dezvoltarea intensivă a agriculturii este relieful din zona de șes. Totodată, practicarea agriculturii intensive exercită cea mai mare influență asupra reliefului. Aceasta se explică în primul rând prin răspândire largă și caracterul teritorialității. În aceste condiții o mare importanță are aplicarea unor metode și procedee agrotehnice care să corespundă particularităților zonelor orografice ale regiunii, să stimuleze procesele pozitive și să le înlăture pe cele negative din punct de vedere al activității agroindustriale.

Un factor mai stabil în dezvoltarea producției agrare îl reprezintă resursele agro-climatic. Clima regiunii Cernăuți este continental - temperată, cu ierni relativ blânde și veri călduroase. Modificările ei corespund tendințelor de ansamblu ale parametrilor climaterici la scară globală. Există o părere generală potrivit căreia clima

la începutul sec. XX s-a remarcat printr-un nivel termic mai scăzut și precipitații mai reduse.

Se poate vorbi despre modificări spațiale în resursele agro-climaterice din ținut în planul zonelor naturale premuntoase și muntoase. Lor le corespund zonele agro-climaterice, care se deosebesc prin temperatură, cantitatea de precipitații, vânturile dominante, grosimea și durata stratului de zăpadă, adâncimea la care îngheață solul, durata perioadelor fără înghețuri și vegetative etc. [4].

Printre factorii agro-climaterici, care pot influența substanțial asupra rezultatelor activității economice în cadrul CAI (ritmul creșterii sau reducerii recoltelor la hectar, cantităților globale de producții agricole), se numără secetele, vânturile uscate ori cantitățile excesive de precipitații, care se repetă ciclic (o dată la 3-4 ani). O mare influență asupra modificărilor structurale în CAI pot avea fenomenele climaterice periculoase și deosebit de periculoase. Drept exemplu pot servi temperaturile extreme de din anii 1928 și 1929. Ele au distrus circa 75% din plantațiile perene (culturi horticole) și au influențat substanțial structurile producției și consumul pe piața regională [1,2].

Producția agricolă în regiunea Cernăuți este asigurată la nivel satisfăcător cu resurse de apă. Ponderea resurselor de apă calculată la 1 km² de teritoriu și la o persoană depășește indicii medii pe țară, de 2,0 și, respectiv, 1,5 ori. Totodată, o trăsătură generală a râurilor bucovinene, mai ales cele din munți, o constituie instabilitatea regimului de scurgere și frecvența mare a revărsărilor. Aceasta necesită o cunoaștere hidrotehnică argumentată științific, care constă în regularizarea cursurilor, consolidarea malurilor, ecluzarea cursurilor superioare, dragarea șenalelor. Un efort deosebit a fost făcut pentru reglarea cursurilor râurilor Nistru, Prut, Ceremușul Alb, Siret, Putilca. Cele mai importante lucrări au fost făcute pentru devierea cursului râului Prut la Cernăuți și construcția centralelor hidroelectrice Burștyn și Novodnestrovsk pe Nistru. În felul acesta a fost înlăturată producerea unor calamități în urma viiturilor și a inundațiilor.

Așadar, influența asupra mediului natural a activităților economice continuă. Particularitatea ei constă în posibilitatea de a avea consecințe îndepărtate în timp și spațiu de la momentul și locul producerii. Acestea trebuie luate în considerare în procesul planificării și prognozării modificărilor structurale în CAI ca un complex economico-natural. În același timp, pentru o apreciere a modificărilor mediului nu ne putem limita doar la analiza unor componente izolate ale naturii. Ele acționează direct și indirect asupra întregului complex natural, iar modificările din complexul natural teritorial sunt factori care stimulează sau limitează producția agroindustrială.

BIBLIOGRAFIE

- Видалко М.Ю.** Природно-экономические зоны Черновицкой области и вопросы специализации. – Эконом. Сов. Украины. - № 8. – 1968 – С. 72-83.
- Пістун М.Д., Колесник Г.О.** Географія сільського господарства Української РСР. – К.: Вища школа, 1983. – 303 с.
- Токмаков А.И.** Осадки в Украинских Карпатах. – Черновцы: Изд-во ЧГУ 1974. – 60 с.

* * * Буковина: Историчний нарис /відп. ред. Ботушанський В.М./ – Чернівці:
Зелена Буковина, 1998. – 416 с.

Veronika Hrytsku
Facultatea de Geografie
Univ. „Iurii Fedkovyci” Cernăuți
E-mail: julka@mail.ru